

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 16. decembar 2013. god.
Br. ref.: RK525/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI42/13

Podnosilac

Shahire Beqiraj

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosovo, rev. br. 170/2010, od
7. februara 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Shahire Beqiraj iz sela Vrela, opština Istok.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosovo, rev. br. 170/2010, od 7. februara 2013. god., za koju nije navela kada je primila.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda rev. br. 170/2010, od 7. februara 2013. god., kojom je, prema tvrdnjama podnosioca zahteva povređen član 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), zbog nesporazuma oko prava svojine između podnosioca zahteva A. B. u vezi sa određivanjem prava svojine upisane kao katastarske parcele br. 510/2, 870/1 i 892/2 u posedovnom listu br. 213 KZ u selu Vrelo.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7. i članu 22. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. novembra 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56.2. Poslovnika o radu.

Postupak pred Sudom

5. Podnosilac zahteva je 20. marta 2013. god., podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 25. marta 2013. god., predsednik je odlukom br. 42/13, imenovao sudiju Artu Rama-Hajrizi, za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. 42/13, imenovao veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.
7. Dana 4. aprila 2013. god., Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 19. juna 2013. god., podnosilac zahteva je podnela Sudu dodatni dokument "Zapisnik o saslušanju oštećene".
9. Dana 21. oktobra 2013 god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

10. Dana 26. februara 1982. god., Opštinski sud u Istoku, odlučujući po predlogu R. B. o fizičkoj podeli njegove imovine, doneo je odluku pod br. 28/82 i odlučio da raskine porodičnu zajednicu između R. B., C. B. i SH. B.
11. Dana 28. juna 1988. god., Opštinski sud u Istoku je doneo rešenje N. br. 125/88, kojim je usvojio predlog za fizičku delu imovine R. B., gde podnosiocu zahteva pripada 1/4 kuće i cela parcela koja je upisana prema

posedovnom listu pod br. 213 KZ Vrelo, kao i 1/2 od 1/10 zemlje od svih parcela koje su upisane prema zajedničkom posedovnom listu pod br. 269 KZ Vrelo.

12. Dana 12. septembra 2008. god., Opštinski sud u Istoku, odlučujući u pravno-parničnom sporu A. B. o utvrđivanju svojine, doneo je presudu na osnovu nasledstva C. br. 41/02, potvrđujući:

“A. B., na osnovu fizičke podele porodične zajednice i imovine, vlasnik je nepokretnosti koja uključuje katastarske parcele br. 510/2..., br. 870/1... i br. 892/4... prema posedovnom listu br. 213 KZ Vrelo”.

U svom obrazloženju, Opštinski sud u Istoku, dalje naglašava: *“Ovaj sud je ocenio da je tužbeni zahtev tužioca osnovan i kao takav se usvaja kao u izreci ove presude.”*

13. Dana 22. aprila 2010. god., Okružni sud u Peći, postupajući na osnovu žalbe uložene od strane podnosioca zahteva i R. Q. protiv presude C. br. 41/02 od 12. septembra 2008. god., doneo je presudu Ac. br. 490/08 i odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva. U svom obrazloženju, Okružni sud u Peći dalje naglašava:

“... Pravni stav prvostepenog suda kao pravičan i zasnovan na zakonu usvaja i drugostepeni sud, jer osporena presuda nije uključena u bitnim povredama odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2 ZPP koje drugostepeni sud primećuje prema službenoj dužnosti na osnovu člana 365. stava 2. ZPP.”

14. Dana 14. juna 2010. god., podnosilac zahteva i njena sestra Raze Qufaj, preko svog opunomoćenika, obratile su se tužiocu Republike Kosovo da pokrene “zahtev za zaštitu zakonitosti” nakon što utvrdi *“... bitnu povredu odredaba parničnog postupka drugostepenog suda iz člana 194. ZPP, jer je od prvostepenog suda tolerisao bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 182. stav 2 tačka 1, ZPP...”*

15. U spisima predmeta ne postoji nikakav dokument koji ukazuje da li je tužilac Republike Kosovo odlučio u vezi sa zahtevom o zaštiti zakonitosti.

16. Dana 7. februara 2013. god., Vrhovni sud Kosova, postupajući u vezi sa revizijom podnosioca zahteva i njene sestre, presudom rev.br. 170/2010, odbija reviziju kao neosnovanu. Vrhovni sud u svom obrazloženju dalje naglašava:

“... sudovi nižih stepena, potvrđujući na pravilan i potpun način činjenično stanje, pravilno su i na potpun način potvrdili činjenično stanje, pravilno su primenili odredbe parničnog postupka i materijalno pravo, kada su našli da je tužbeni zahtev osnovan. Presuda prvostepenog suda, kao i pobijana presuda, sadrže dovoljno razloga o relevantnim činjenicama, koje su važne za pravično suđenje ovog pravnog pitanja, a koje priznaje i ovaj Sud...”

Navodi podnosioca zahteva

17. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova rev. br. 170/2010 od 7. februara 2013. god., navodeći povredu člana 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] i člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i traži od Ustavnog suda sledeće:

“Želim da mi se omogući i dokaže da u postupku pred redovnim sudovima nije sproveden postupak na osnovu zakona i Ustava, a koji je okončan na moju štetu i na nepravedno sticanje imovine mog protivnika.”

“Odnosno, da se zaključi da u mom slučaju nije sproveden sudski postupak koji bi obezbedio jednakost stranaka u postupku.”

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Kao prvo, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca, Sud treba da oceni da li je podnosilac zahteva ispunio sve uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovníkom o radu.
19. U tom smislu, član 113, paragraf 7. Ustava predviđa::

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

U vezi sa ovim uslovima, Sud primećuje da je podnosilac zahteva fizičko lice, a i ovlašćena stranka u skladu sa članom 113.7. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava.

20. Sud, takođe, treba da utvrdi da li je podnosilac zahteva, u skladu sa uslovima iz člana 113. (7) Ustava, kao i člana 47. (2) Zakona, iscrpela sva pravna sredstva. U ovom slučaju, podnosilac zahteva je podnela činjenice da je iscrpela sva raspoloživa pravna sredstva prema zakonima na snazi.
21. Podnosilac zahteva treba, takođe, da potvrdi da je ispunila uslove iz člana 49. Zakona u vezi sa podnošenjem zahteva u određenom roku. Iz spisa predmeta se može videti da je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca, kao što je utvrđeno Zakonom i Poslovníkom o radu.
22. U vezi sa zahtevom, Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36.2. Poslovnika o radu, koje predviđa da:

*“(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:
[...], ili*

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

[...], ili

(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju;”

23. S tim u vezi, Sud podseća da nije njegova dužnost prema Ustavu da deluje kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. To je uloga redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi, *mutatis mutandis*, García Ruiz protiv Španije [DHM], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-I, vidi i rešenje o neprihvatljivosti u slučaju br. 70/11, podnosioci Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda, A. br. 983/08, od 7. februara 2011. god.).
24. Ustavni sud može samo da razmatra da li su dokazi predstavljeni na pravilan način i da li su postupci uopšteno, gledano u njihovoj celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, između ostalog, Evropska komisija za ljudska prava, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, 10. jul 1991. god.).
25. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je obrazloženje dato u rešenju donetom od strane Okružnog suda u Peći jasno, kao i da je nakon razmatranja svih postupaka, Sud takođe našao da postupci u Vrhovnom sudu nisu bili nepravični ili proizvoljni (Vidi, *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka Evropskog suda za ljudska prava o prihvatljivosti zahteva, br. 17064/06, od 30. juna 2009. god.). Štaviše, presuda Vrhovnog suda rev. br. 170/2010 od 7. februara 2013. god., je jasna i dobro obrazložena.
26. Štaviše, podnosilac zahteva nije podnela nikakav *prima facie* dokaz koji bi potvrdio povredu njenih prava prema Ustavu (vidi Vanek protiv Republike Slovačke, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva, br. 53363/99 od 31. maja 2005. god.). Podnosilac zahteva ne argumentuje na kakav način su povređeni članovi 22. i 31. Ustava.
27. Na osnovu gorenavedenih razloga, Sud je uveren da činjenice podnete od strane podnosioca zahteva, nisu ni na koji način opravdali tvrdnju o povredi ustavnih prava i podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju, stoga je zahtev očigledno neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, shodno članu 113.7. Ustava, i shodno članu 20. Zakona i u skladu sa pravilom 36. 2. (b) i (d) Poslovnika o radu, dana 21. oktobra 2013. god.:

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u skladu sa članom 20. 4. Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Arta Rama-Hajrizi

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani